

Yhtymähallituksen lausunto Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2020 esiin nostettuihin asioihin

1. ”Sisäilmaongelmien syyt tulee poistaa ja siten saattaa tilat asianmukaiseen käyttökuuntoon.”

Hyvinvointipalvelut

Ppky Selänteen palvelut toteutetaan kunnilta vuokratuissa tiloissa. Sisäilmaongelmien ilmaannuttua asia etenee sovitun prosessin mukaisesti ja sisäilmatyöryhmässä työskennellään moniammatillisesti. Tavoitteena on aina löytää sisäilmaongelmien syyt ja hoitaa ne pois. Työntekijöille pyritään aina löytämään terveet ja puhtaat tilat. Tilojen sisäilmaongelmien hoidossa ja tilojen asianmukaiseen käyttökuuntoon saattamisessa tilojen omistajalla on keskeinen vastuu.

Terveys- ja vanhustalpalvelut

Sisäilmatyöryhmät ovat työskennelleet aktiivisesti erityisesti Haapajärvellä ja Reisjärvellä. Kuntien kanssa on tehty aktiivisesti työtä puhtaiden työtilojen löytymiseksi työntekijöille. Haapajärvellä rakennussuunnitelmat vaiheessa ja Reisjärvi on aloittanut jo puhtaiden tilojen hankkimisen ja uusia tiloja aletaan suunnittelemaan syksyllä 2021. Pyhäjärvellä uusissa tiloissa ei ole ollut vuoden 2021 aikana merkittävää ongelmaa.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Selänteen ympäristöterveydenhuolto vastaa kunnan terveydensuojeluviranomaisen roolissa julkisten tilojen terveydellisten olojen valvonnasta. Selänteen palveluksessa on rakennusterveysasiantuntijan pätevyyden omaava viranhaltija, joka ylläpitää pätevyyttä säännöllisin täydennyskoulutuksin. Ko. viranhaltija on toiminut kuntien ja kuntayhtymän julkisten tilojen sisäilmaongelmia ratkovissa sisäilmatyöryhmissä terveydensuojeluviranomaisen roolissa ja asiantuntijajäsenenä. Viranhaltijan pätevyydestä ja asiantuntemuksesta on ollut apua monitahoisia ongelmia käsiteltäessä ja toiminnasta on saatu myönteistä palautetta. Toivottavasti nykyisen viranhaltijan eläköityessä olisi jatkossakin Selänteen kuntien käytössä rakennusterveysasiantuntijan pätevyyden omaava henkilö hoitamassa terveydensuojeluviranomaisen tehtäviä. Terveydensuojeluviranomaisen täydennyskouluttautumista rakennusterveysasiantuntijaksi tuetaan STM:n taholta.

2. ”Perhepalveluiden osalta tulee ennaltaehkäisevään työhön panostaa ja siten pyrkiä vaikuttamaan hyvinvointiin perheissä, jotta sijaishoitovuorokausien määrää saadaan hillittyä.”

Hyvinvointipalvelut

Perhepalveluissa on panostettu ennaltaehkäisevään työhön. Ennaltaehkäisevää työtä tehdään laajasti ja monella rintamalla Ppky Selänteen palveluissa. Selänteen lapsiperheiden palvelut tarjoavat tukea, apua ja ohjausta neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, lapsiperheiden palveluissa, sosiaaliohjauksessa ja perhetyössä. Uusimpina toimintamuotoina on otettu käyttöön myös digitaaliset ohjausmenetelmät, joita on laajasti tutkittu Turun yliopistossa (Voima-perheet: Ole läsnä-lapselle ja Huomaa hyvä lapsessasi). Digitaalisten menetelmien avulla pystytään tarjoamaan ajasta ja paikasta riippumatonta apua. Lisäksi perheiden avunpyynnön maldtamiseksi on otettu käyttöön Pyydä Apua – nappi, jotta lapsiperheet saavat hakea tukea

itselleen parhaiten sopivaan aikaan. Vuoden 2021 on myös lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin tarvitaan resurssia, jota on esitetty talousarvioon 2022 kahden psykiatrisen sairaanhoitajan verran. Lisäksi lapsiperheiden kotipalveluun on esitetty kahden lähihoitajan työpanoksen lisäämistä, jotta palvelut saadaan tuotettua tarpeita vastaavaksi. Perheneuvolan kehittäminen sen perustehtävän kirkastamiseksi on aloitettu (kasvatus- ja perheneuvonta) jalkautuvaa työtettä mallintavan pilotin avulla, ja tämän toiminnan syventämiseksi ja juurruttamiseksi esitetään ensi vuodelle yhtä sosiaaliohjaajan vakanssia.

3. ”Työhyvinvointikysely henkilöstölle tulee toteuttaa.”

Työhyvinvointikysely on toteutettu henkilökunnalle syyskuussa Kevan Avaintiedot-palvelun avulla. Työhyvinvointikysely toteutettiin siten, että henkilökunta jaettiin paikkakuntaakohtaisesti valmiiksi ennen kyselyn lähettämistä sähköpostiosoitteiden perusteella. Henkilöstöjaos käsittelee työhyvinvointikyselyn tuloksia 3.11.2021 kokouksessaan. Kyselyn tulokset käydään läpi esimiesten kanssa, esitellään henkilökunnalle ja tarkastuslautakunnalle. Kyselyn tavoitteena on työhyvinvoinnin parantaminen.

4. ”Johtamista on parannettava ja johtamisen ongelmat poistettava. Johtamistaitojen lisäksi tarvitaan myös alaitaitoja.”

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluissa on kartoitettu konkreettisia esimerkkejä johtamisongelmista, mutta niitä ei tarkastuslautakunnalta saatu tietoon. Keskusteluissa tuli esille positiivisia ja johtamistyötä kannustavia esimerkkejä.

Hyvinvointipalveluissa on hyvinvointipalvelujohtajan lisäksi 2,3 palvelupäällikköä ja 2,8 lähiesimiestä. Toimimme hyvinvointipalveluissa hyvin pienellä esimiesresurssilla palvelutehtävien laajuuteen nähden. Todella tärkeää onkin ollut, että terapiapalveluihin saatiin kokoaikainen lähiesimies. Hyvinvointipalveluissa käydään säännöllisesti kehittämis- ja tsemppikeskusteluita esimiesten ja työntekijöiden kanssa. Näissä keskusteluissa käydään yhteisesti läpi myös esimies- ja alaitaitoihin liittyviä asioita.

Johtamistaitoja on kehitetty ja kehitetään edelleen mm. esimiespalavereiden, koulutusten ja työnohjauksen kautta. Myös tulevan hyvinvointialueen valmisteluun liittyy koulutusta, mm. tietojen muutosjohtaminen.

Terveys- ja vanhuspalvelut

Terveys- ja vanhuspalveluiden linjalla on johtamista tuettu ryhmätyönohjauksella sekä tarvittaessa yksilötyönohjauksella. Lisäksi suuresta työmäärästä johtuen ja maakunnalle annettavan työpanoksen takia päällikötasolle on palkattu yksi henkilö, jolle on jaettu vastuualue. Lisäksi työjärjestelyin on pyritty tasaamaan johtajien työtaakkaa. Johtajilla on mahdollisuus myös työhyvinvointia parantavaan koulutukseen. Rekrytointiprosessia on uudistettu ja henkilöstön työnkiertoa on toteutettu vuoden aikana.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa palvelujohtajana toimii ympäristöjohtaja, eikä muita esimiehiä ole. Eläinlääkintähuollossa yksi praktikkoeläinlääkäreistä toimii vastaavana eläinlääkärinä, mutta hänelle ei ole delegoitu muita henkilöstö- tai taloushallinnon tehtäviä, kuin päivystys- ja työvuorolistojen laatiminen ja sijaisten rekrytointiin osallistuminen. Ympäristöjohtaja toimii siis ainoana johtajana palvelulinjalla ja on vaikea vastata siihen, miten johtamista tulisi parantaa, koska johtamisen ongelmia ei ole tarkastuskertomuksessa määritelty. Ongelmien ratkaiseminen lähtee yleensä ongelmien tunnistamisesta ja nimeämisestä, jonka jälkeen niitä ryhdytään ratkaisemaan ja poistamaan. Ympäristöjohtaja on itsenäisesti tunnistanut kehittämiskohteita esimiestyössään ja keskustellut niistä palvelulinjan työntekijöiden ja oman esimiehensä kanssa

käydyissä tsemppikeskusteluissa. Hän on saanut pyydettyä henkilökohtaista työnohjausta, josta on ollut tukea johtamistyön kehittämisessä. Johtamistaitojen lisäksi alaitaidoista keskustellaan työntekijöiden kanssa tsemppikeskustelujen yhteydessä.

5. "Suoritemäärät ovat taulukoissa hyvin esillä, mutta eivät ole tavoitteissa. Otetaan mukaan tavoitteisiin."

Hyvinvointipalvelut

Suoritemääriä käytetään jatkuvana toiminnan ja tavoitteiden arvioinnin mittarina. Taulukkoon on valittu keskeiset suoritemäärät.

Terveys- ja vanhuspalvelut

Tavoitteissa on asiakasnäkökulma, prosessinäkökulma, henkilöstönäkökulma ja talousnäkökulma. Suoritemääriä käytetään tiedolla johtamisen apuna. Tavoitteet asetetaan verrattuna edelliseen vuoteen laatu- ja asiakasnäkökulmasta, asiakashuomioiden. Esim. kotihoidon käyntimäärät eivät ole vertailukelpoiset kotihoidon asiakkaan kokemaan laatuun/aikaan. Suoritteet, käyntimäärät ja henkilöstön asiakastyöaika sen sijaan kertovat tarvittavan henkilöstömäärän.

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden suoritteita ovat mm. luvat, ilmoitukset, tarkastukset, näytteenotot sekä pieneläin- ja tuotantoeläinkäynnit. Lupa- ja ilmoituspuolella suoritemäärät vaihtelevat vuosittain paljon ja on vaikea ja jopa mahdoton asettaa tavoitteet esimerkiksi rakennus- tai ympäristölupien määrälle. Valvontasuunnitelmaan kirjattujen tarkastusten ja näytteenottojen toteutumista seurataan ja verrataan valvontasuunnitelmaan kirjattuihin tavoitteisiin. Valvontasuunnitelman ulkopuoliselle, ennalta suunnittelemmattomalle työlle, ei voi laittaa tavoitetta. Ainoastaan keskimääräisiä arvioita edellisten vuosien perusteella voidaan käyttää vertailuaineistona.